

A PTE KTK Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola képzési terve

1. A képzés általános jellemzői

A PTE KTK Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola az ország első és mindmáig a legjobbak között számon tartott regionális gazdaságtani doktori iskolája. A Doktori Iskola élén 2011-ben Buday-Sántha Attila professzor nyugdíjba vonulása miatt vezetőváltás történt. Az új vezetés az addig elért igen jelentős eredmények megtartása mellett arra vállalkozott, hogy a Doktori Iskola nemzetközi láthatóságát szignifikánsan növelje. Ennek érdekében a korábbi képzési program bázisán módosítások történtek. A módosítások a 2012-13-as tanévben tanulókat megkezdő elsőéves évfolyamnál kerültek bevezetésre és az akkor még bent levő felsőbb évfolyamokra nem vonatkoztak. A módosítások a következő három ponton rendezték át a Doktori Iskola képzési tervét:

1. A kutatómunkára nevelés már az első félévtől központi szerepet kapott.
2. Hasonlóan a legjobb nemzetközi PhD programokhoz, koncentrált képzési szerkezet bevezetése történt meg, az akkreditációs dokumentumok által meghatározott tantárgyportfólió megtartásával. A koncentráltabb képzési struktúra célja az alaposabb, elmélyültebb ismeretszerzés lehetővé tétele a szakma alap- és törzs ismereteiből, valamint a hallgató kutatási témájához kötődő speciális tudásanyagokból.
3. Mivel a nemzetközi tudományos gyakorlatban sűrűn használt empirikus kutatási módszerek alkalmazás-szintű elsajátítása fundamentális eszköz a versenyképes képzés megteremtése érdekében, a módszertani tárgyak súlya jelentősen megnövekedett.

2. A kutatási tevékenység támogatása

Az első félévben szereplő *kutatásmódszertan* tárgy szerves egységet képez a rendszeres, minden félévben megrendezendő *kutatói fórumokkal*. A kutatásmódszertan órákon olyan gyakorlati tudásanyag átadása történik meg, amely alapul szolgál ahhoz, hogy a hallgató képes legyen arra, hogy a nemzetközi szaktereknek megfelelően tudjon egy kutatást megtervezni és végrehajtani, majd az azt bemutató tanulmányt megírni. A cél az, hogy a második év végére minden hallgató egy, legalább C kategóriás nemzetközi, vagy egy, legalább B kategóriás hazai fórumon megjelentethető tanulmányt írjon meg és azt, átdolgozások után, küldje is el a harmadik év folyamán.

A tanulmány az első két év során fokozatosan készül el, a következő lépésekben:

- az 1. félév végén: a témaválasztás-motiválás, a tervezett kutatási módszer, valamint a cikk tervezett szerkezete kerül előadásra a kutatásmódszertan órán;
- a 2. félév vége: elkészül az irodalomelemzés első változata. A motiváció, a tervezett kutatási módszer, az első változatú irodalomelemzés és a tervezett szerkezet kerül előadásra az első kutatói fórumon;
- a 3. félév vége: a módszertani továbblépéssel egészül ki a tanulmány (adatok, elméleti modell, első empirikus eredmények), amely előadásra kerül a második kutatói fórumon;
- a 4. félév vége: a hangsúly az eredményeken – a tanulmány első változatának előadása a harmadik kutatói fórumon. A tanulmányt egy oktató és egy hallgató kolléga értékeli. Az értékelések alapján a Doktori Iskola vezetője véleményének megfelelően a dolgozat folyóiratba történő elküldése, illetve annak átiégly kutatása válik szükségessé.

A kutatói fórumokon a doktori iskola minden hallgatójának a részvétele kötelező. Olyan időpontban kerülnek megrendezésre, hogy azokra az 1-3. éves hallgatók, illetve a témavezetők mindnyájan el tudjanak jönni.

A négy féléves szervezett kutatói támogatási rendszernek köszönhetően minden diák rendelkezik olyan kiérlelt témával, mely nagyon kiváló alapot ad a disszertációs kutatásokhoz. A komplex vizsgának az a része tehát, melyben a disszertációs terv előadása a feladat, hatékony segítséget kap az első négy félév során.

A *harmadik és negyedik* kutatói év feladatai közé tartozik az, hogy témájában a hallgató tanulmányokat írjon, hazai és nemzetközi konferenciákon, workshopokon vegyen részt (a finanszírozáshoz hozzájárulás a doktori iskola keretéből is lehetséges, pályázat alapján), rövidebb kutatói látogatásokat tegyen rangos hazai/nemzetközi műhelyekben (forrás biztosítása: részben, vagy egészben a doktori iskola feladata), valamint nyári egyetemeken fejlessze tudását. A kutatómunkát segítő, félévenként három-négy neves hazai kutatót kérünk fel a *kutatói portrék* című sorozatunk keretében a harmadik év során. A találkozók célja a tudományos kutatási tapasztalatok átadása a hallgatóknak a kutatási tervtől a forrásbevonáson keresztül a munka megszervezésének és az eredmények publikálásának tapasztalataiig, egy-egy konkrét kutatás példája kapcsán.

3. A koncentrált képzési struktúra

A tárgyakat négy csoportba soroljuk: szakmai alapozó tárgyak, szakmai törzstárgyak, módszertani tárgyak és látókörbővítő, illetve a kutatási témában való elmélyülést segítő tárgyak. A szakmai alapozó tárgyakat viszonylag magas, 24 órás szervezésben, a törzstárgyakat 12 órás terhelésben, a látókörbővítő és speciális tárgyakat pedig 8 órás terjedelemben biztosítjuk a hallgatók számára. Számonkérés a félév végén, a vizsgaidőszakban írásbeli, vagy szóbeli vizsga formájában történik. Nem javasoltak a „beadandók”, egyrészt, mivel ezek színvonala a tapasztalatok szerint igen sok esetben kérdéses, másrészt, mert a hallgatóknak saját kutatásaikon kell párhuzamosan dolgozni, tehát nincsen idejük a félév során más témákban önálló vizsgálódásokat folytatni. A tantárgyak feladata az, hogy a hallgató megtanulja a szakmát. Önálló véleménykifejtés/kifejezés a készülő tanulmányban történik. Ebbe a tanulmányba nyilván (a témakörtől függően) beépülnek azok a tudásanyagok, melyeket a tantárgyak abszolválása során sajátít el minden hallgató. A részletes tantervet az 1. táblázat tartalmazza.

A gyakorlati kutatási módszerek elsajátítására tágabb lehetőséget ad a négy (egyenként 24 órás) módszertani tárgy: Statisztika, Ökonometria, Regionális kutatások módszerei 1. (kérdőíves kutatás, elsődleges adatbázis építés és adatbázis kezelés), Regionális kutatások módszerei 2. (térökonometria).

1. táblázat: A hat képzési félév tantárgybeosztása (a képzési kreditek zárójelekben)

1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév
Szakmai tárgyak				Kutatói portrék	
A közösségi döntések mikroökonómiája Barancsuk János 24 óra (5)	Gazdaságpolitika makroszemléletben Sebestyén Tamás 24 óra (5)	Regionális politika Komlói Éva 24 óra (5)	Regionális gazdaságfejlesztés Lengyel Imre 12 óra (3)	Félévente 3-4 alkalommal a DI profiljához kötődő szakterületek jeles hazai kutatói tartanak műhelytalálkozókat. Cél: a tudományos kutatási tapasztalatok átadása a hallgatónak a kutatási tervtől a forrásbevonáson keresztül a munka megszervezésének és az eredmények publikálásának tapasztalataiig, egy-egy konkrét kutatás példája kapcsán. Kredittel nem jár.	
Gazdaságföldrajz Hajdú Zoltán 12 óra (3)	Regionális gazdaságtan Varga Attila 24 óra (5)	Területi irányítás Pálné Kovács Ilona 12 óra (3)	Vállalkozásfejlesztés Szerb László 12 óra (3)		
Környezet-gazdaságtan Varjú Viktor 12 óra (3) Erdős Katalin	Fejődés-gazdaságtan Mellár Tamás 12 óra (3)	Területi pénzügyek Gál Zoltán 12 óra (3)	Térmarketing Töröcsik Mária 12 óra (3)		
Település-szociológia Varjú Viktor 8 óra (2)	Urbanizáció és regionális fejlődés Kaposi Zoltán 12 óra (3)				
Módszertani tárgyak					
Statisztika Rappai Gábor 24 óra (5)	Ökonometria Rappai Gábor 24 óra (5)	A regionális kutatások módszerei 1. Szerb László 24 óra (5)	A regionális kutatások módszerei 2. Térökonometria Varga Attila 24 óra (5)		
Négy féléves kutatástámogatási program					
Kutatás-módszertan (5) Varga Attila 18 óra	Kutatói fórum (5) Varga Attila	Kutatói fórum (5) Varga Attila	Kutatói fórum (5) Varga Attila		
18 tantárgyi kredit	21 tantárgyi kredit	18 tantárgyi kredit	16 tantárgyi kredit		
48+24+8+18= 98 óra	72+1*12+1*12=96 óra	2*24+2*12+1*8= = 80 óra	3*12+1*24+1*8= = 68 óra		
Felzárkóztató tárgyak					
(A tárgyak célja a felzárkózás <i>segítése</i> . A tárgyak beoszthatók több félévre, ha nagyobb számban kell felvenni őket. A felzárkóztató tárgyakért kredit nem jár.)					
Mikroökonómia Barancsuk János					
Makroökonómia Bessenyei István					
A statisztika alapjai Rappai Gábor					
Szakmai választható tárgyak (egy tárgy per félév, 3 főtől elindul, tárgyanként 2 kredittel)					
		Iparpolitika Lux Gábor, 8 óra	A társadalmi tőke szerepe a gazdasági jelenségek magyarázatában Bodor Ákos, 8 óra		
		Infrastruktúra, közlekedés Erdősi Ferenc, 8 óra	Területi tervezés Faragó László, 8 óra		
		Kistérségek fejlesztése Kukorelli Irén, 8 óra	A terület- és vidékfejlesztés szabályozási rendszere Finta István, 8 óra		
		Környezetpolitika Varjú Viktor, 8 óra	Helyi erőforrásokra alapozott helyi gazdaságfejlesztés Mezei Cecília, 8 óra		
		Turizmus és helyi gazdaságfejlesztés Bakucz Márta, 8 óra	Az EU helye a világgazdaságban Oroszi Sándor, 8 óra		

4. A kreditrendszer

A Doktori Iskola részletes kreditkövetelményét a 2. táblázat tartalmazza.

2. táblázat: Kredit követelmények*

	Kreditpontok
Képzéssel minimálisan megszerzendő kreditszám (30 %)	73
Oktatási gyakorlattal minimálisan megszerzendő kreditszám (18%)*	43
- szeminárium, gyakorlat önálló vezetése félévente	15
- vizsgáztatásban való közreműködés (a kreditpontok alkalmanként számíthatódnak). <i>Ösztöndíjas hallgatók számára a félév elfogadásának feltétele a minimum 5 felügyeleten való részvétel.</i>	2
- szakdolgozat bírálata (darabonként)	4
- egyéb tanszéki tevékenység (pl. konferenciaszervezés)	5
Egyetemen kívüli oktatási gyakorlat:	
- felsőfokú intézményben félévente	15
- eseti óraadás (1 óra)	1
- középfokú intézményben félévente (max. 20 kredit)	10
- felsőfokú szakképzésben előadás (1 óra) (max. 10 kredit)	1
Kutatási gyakorlattal minimálisan megszerzendő kreditszám (25%)	60
- nyári egyetemen sikeres előadás tartása	5
- kutatómódszertan és kutatói fórum félévek sikeres teljesítése (5 pont félévenként)	20
- kutatócsoportban való részvétel (félévente)	5
- külföldi kutatás félévente (1 hónap 5 kredit)	15
-Közösségi tudományos rendezvényeken való részvétel (munkahelyi viták, védések, tudományos szemináriumok, tudományos műhelytalálkozók; pontok félévente). <i>Nappali tagozatos hallgatók esetében a félév elfogadásának feltétele az események minimum 50 százalékán való részvétel.</i>	2
Publikációkkal minimálisan megszerzendő kreditszám (27%)**	64
Minimálisan megszerzendő összes kredit	240

*Az esetlegesen hiányzó oktatási pontok kutatási és publikációs pontokból fedezhetőek! Ez elsősorban azon levelező hallgatók számára jelent segítséget, akiknek nincs lehetőségük oktatási feladatok vállalására.

5. Kutatói szemináriumok a Regionális Innováció- és Vállalkozáskutató Központ (RIERC) szervezésében

A RIERC kutatói szeminárium-sorozatán való részvétel a DI hallgatói számára kötelező, ami a hallgatók tudományos orientációjának és kutatói előrehaladásának segítését és nem utolsósorban a minőségérzékenység fejlesztését célozza. A sorozat keretében a regionális gazdaságtan és politika több, nemzetközileg és hazánkban vezető kutatóját láttuk vendégül.

6. A PTE KTK Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola nemzetközi programja

A 2017-18-as évtől nemzetközi hallgatókat fogadunk angol nyelvű képzésünkre, melynek anyaga a magyar nyelvű képzésre épül és a DI honlapjáról elérhető.